

František Navrátil

Zachovací a výhostní listy v archivu města Počátek

V archivu města Počátek zachovaly se z let 1629-1670 pouze 4 listy zachovací na pergamenu a 1 list výhostní na papíru s pečetěmi přivěšenými, z dalšího pak jednoho sta let, totiž 1693-1793, celkem 42 listy výhostní, nejvíce ze sousedních panství hornocerekevského a telečského, jichž však byly podle očíslování provedeného při organizaci městského archivu začátkem 90. let 18. století původně 93 kusy. (Redakční poznámka: O fond „Archiv města Počátek“ dnes pečuje Státní okresní archiv v Pelhřimově, časový rozsah fondu 1504-1945).

O významu výhostních listů pro rodopis bylo již pojednáno v Časopisu RSC v článku Jana Lintnera o výhostních listech z archivu města Soběslavi (ročník 2, s. 101n). Důležitost výhostních listů pro místní rodopisné bádání vysvitne zvláště tehdy, jde-li o výhostní listy nevěst, které se do města přivdaly, neboť v tomto případě přivedou nás na stopu, kde hledat matriční zápis o sňatku a umožní tak postoupit dál ve shledávání rodových dat po přeslici. Dobrou službu prokázaly mi výhostní listy např. při studiu rodu počáteckého exulanta Zachariáše Jelínka (zde v textu jako číslo 14, publikováno v Jihočeském sborníku historickém, ročník II.) a také k orientaci v rodu básníka Otokara Březiny (vl. jm. Václava Jebavého). Podávám tu v chronologické řadě obsah jednotlivých zachovacích a výhostních listů a na požádání podám rád o rodech v nich dotčených zprávy podrobnější.

1629 únor 22., dáno v Maršovicích – Purkmistr a konšelé městys Maršovic vystavují zachovací list Jiřímu Koutskému, synovi Mikuláše Koutského, souseda ve vsi Hůrce nad Hořeticí a jeho manž. Anny. Pergamen s přivěšenou pečetí (č. 1) 1.

1655 duben 10., v městě biskupském Moravské Ostravě – Purkmistr a rada Moravské Ostravy vystavují zachovací list poctivému mládenci Janu Mathysu Žaurkovi, synovi nebožtíka Jana Žaurka a jeho manželky Anny. Pergamen s přivěšenou pečetí (č. 6) 2.

1659 květen 20., na Záboří – Anna Marie Benedová rozená Vratislavka z Mitrovic a na Záboří dává list výhostní poctivému mládenci Andresovi Hrdličkovi, roz. z Bezděkova, a propouští ho z poddanství. Papír s přivěšenou pečetí (č. 8) 3.

1666 listopad 3., v Ledči nad Sázavou – Purkmistr a rada města Ledče nad Sázavou vystavují zachovací list Jakubu Čermákovi, synovi Jiříka Čermáka a manželky jeho Doroty, rozené Suché. Pergamen s přivěšenou pečetí (č.4) 4.

1670 březen 2., Ober Zell – Albrecht Křištof ze Startzhauszenu na Ottmarinu, správce biskupského Pasovského panství Ober Zell vystavuje zachovací list Wolfgangu Zöhnerovi, řemesla ševcovského. Pergamen s přivěšenou pečetí (č. 10) 5.

1693 leden 13., dáno ve Frýdku – Jindřich Samuel Wolff z Března, arcikněz ve Frýdku, biskupa vratislavského ustanovený komisař ve věvodství Těšínském vysvědčuje, že Matouš Moravec z Frýdku není nikomu poddán a jest dosud stavu svobodného. (N. 1) 6.

1695 leden 14., v Hradci Jindřichově – Marie Jos. hraběnka Černínová roz. Slavatová propouští na žádost Ad. Vratislava hr. ze Šternberka, svého poddaného Pavla Tománka z Velkého Bednáře, jenž se chce přiznít k pozůstalé vdově po Františku Syrovém do Počátek. (N. 3) 7.

1698 leden 18., na zámku v Žirovnici – Pavel Anton Ruth, hejtman Ad. Vratislava hr. ze Šternberka, propouští pod šos a jurisdikci města Počátek Jakuba, syna nebožtíka Jakuba Kulhavého ze Stoječína k stavu manželskému Rozině, dceři mlynáře Václava Balka. (N. 6) 8.

1698 říjen, bez uvedení dne a místa vydání – Frant. Ferdinand hrabě z Kuenburgu propouští na žádost počáteckého magistrátu Annu Kolářovou z Horní Vsi z panství Hornocerekevského. (N. 5) 9.

1703 květen 22., v městečku Žirovnici – Purkmistr a rada městečka Žirovnice propouští Počáteckým Mařenu, sirotka po Janu Koutným. (N. 9) 10.

1706 listopad 29., v městě Třeboni – Purkmistr a rada města Třeboně vystavuje na přímmluvu Počáteckého magistrátu zachovací list Josefu Kalinovi, novoševcovskému tovaryši, synu Jiříka Kaliny a jeho manželky Kateřiny. (N. 13) 11.

1708 duben 2., Lublaň – Frant. Ferdinand biskup lublaňský hrabě z Kuenburgu propouští Dorotu, dceru Kašpara Míky z Horní Cerekve za manželku Lukášovi Adámků do Počátek. (N. 14) 12.

1709 únor 15., Salzburg – Jan Josef hr. z Kuenburgu dává vejhost Marianě dceři Mikuláše Zoubka z Horní Cerekve a propouští ji za manželku Janu Rohlovi do Počátek. (N. 15) 13.

1710 květen 22., dáno v Brně – Jan Anton Pachta z Rayhoffenu propouští pod jurisdikci města Počátek Samuela, syna Jana Jelínka z Řípovala na panství Třebíčském. (N. 17) 14.

- 1714 září 3., v Jindřichově Hradci – Jeroným Specht, rektor koleje T.J., propouští Alžbětu, dceru nebožtíka Vavřince Cvrčka z Popelína pod pravomoc Počáteckého magistrátu. (N. 20) 15.
- 1715 říjen 28., v Jindřichově Hradci – Bedřich Bruno rektor koleje T.J. propouští do Počátek Kateřinu, dceru nebožtíka Martina Kobsy z Popelína. (N. 21) 16.
- 1721 leden 2., v kanceláři zámku Žirovnického – Jan Adam Červenka, hejtman Žirovnického panství Frant. Leopolda hr. ze Šternberka, propouští Alžbětu, dceru Matěje Cupky ze ctiboře za manželku Matějovi Vejborovi do Počátek. (N. 23) 17.
- 1721 leden 22., dáno v Telči – Frant. Antonín hr. z Liechtensteina propouští Alžbětu, dceru Václava Stejskala z Bořetína pod pravomoc počáteckou Jiřímu, synu Kašpara Kubelky, za manželku. (N. 24) 18.
- 1722 listopad 13., v zámku Telči – Týž vystavuje výhostní list Jiřímu, synu nebožtíka Matouše Homolky z Leštiny na panství Telečském a propouští ho za manžela heleně, dceři po nebožtíku Jiřím Svobodovi v Počátkách. (N. 25) 19.
- 1725 duben 17., Řezno – Eleonora Kristiana, ovdovělá hraběnka z Regalu, roz. hr. Metternichová, propouští Marianu dceru nebožtíka Jakuba Hradeckého, měšťana z městys Horní Cerekve za manželku Matoušovi Pelikánovi do Počátek. (N. 30) 20.
- 1727 říjen 25., v Nové Říši – Nepomucen Augustin Viminko, probošt praem. kláštera, propouští na žádost magistrátu starožitného města Počátek Rozinu, dceru Matěje Macka ze Závěšné Volešné Janu Burdovi za manželku. (N. 32) 21.
- 1729 červenec 9., v zámku Lysé – Frant. Josef hr. Černín dává výhostní list Bartoloměji Šrámkovi ze Stráže na panství Jindřichohradeckém, aby se mohl odstěhovat do města Počátek a oženit se tam s Magdalenou Hynkovou. (N. 33) 22.
- 1729 prosinec 29., v zámku Telči – Frant. Antonín hr. z Liechtensteina na žádost městské rady Počátecké propouští Šimona, syna Pavla Koláře z Jihlávky na panství Telečském. (N. 36) 23.
- 1730 leden 27., dáno v Horní Cerekvi – Eleonora Kristiana hr. z Regalu propouští Rozinu Kohoutovou z Vostrovce pod jurisdikci města Počátek Pavlovi Doležalovi za manželku. (N. 39) 24.
- 1731 říjen 27., v zámku Horní Cerekvi – Táž propouští z poddanosti Kateřinu dceru Matouše Číhala z Rymbberka Janu Jebavému za manželku. (N. 42) 25.
- 1733 leden 20., v Praze – Frant. Josef hr. Černín dává výhostní list svému poddanému Martinu Vondráčkovi z panství Jindřichohradeckého. (N. 43) 26.
- 738 září 11., v arcibiskupské residenci v Praze – Jan Mořic Gustav arcibiskup pražský, hrabě z Manderscheid-Blanckenheimu, propouští na žádost Počáteckého magistrátu Rozinu Novákovou z panství Novorychnovského za manželku Vavřincovi Sauberovi. (N. 49) 27.
- 1739 leden 28., v zámku žirovnickém – Frant. Ignác Alleš hejtman, v zastoupení Frant. Leopolda hr. ze Šternberka, propouští Poxinu, dceru po nebožtíku Františku Koksovi ze Stranné za manželku Matějovi Pokornému pod jurisdikci města Počátek. (N. 50) 28.
- 1740 červen 3., dáno v Praze – Jan Jindřich Wolff, královský prokurátor, jakožto plnomocník věřitelů Kosteckého panství propouští Veroniku, dceru po nebožtíku Matěji Kabelovi, mistru krejčovskému v Sobotce za manželku Václavovi Francenovi, soukenickému tovaryši. (N. 51) 29.
- 1742 srpen 19., v zámku Telči – Frant. Anton hr. z Liechtensteina propouští Lukáše, syna Šimona Brody ze vsi Vilímče v revíru studenském za manžela Ludmile, vdově po Bartoloměji Kroupovi do Počátek. (N. 52) 30.
- 1742 srpen 31., ve Vídni – Ferd. Leopold hr. z Herbersteina propouští na intervenci Počáteckých Matěje Prochásku z Třeštně za manžela Justině, vdově po Janu Svobodovi. (N. 53) 31.
- 1743 leden 23., v zámku Horní Cerekvi – Eleonora Kristiana ovdovělá hraběnka z Regalu dává výhostní list Vítovi Říhovi z Rymbberka na panství Hornocerekvickém. (N. 54) 32.
- 1743 prosinec 30., v zámku Horní Cerekvi – Táž propouští Allinu, dceru nebožtíka Michaela Matějů z Benátek na panství Hornocerekvickém Pavlovi Šteflově za manželku. (N. 55) 33.
- 1746 říjen 15., v zámku Horní Cerekvi – Táž dává výhostní list Alžbětě dceři po nebožtíku Josefu Březinovi z panství Hornocerekvického. (N. 56) 34.
- 1750 říjen 3., v zámku Telči – Frant. Anton hr. z Liechtensteina propouští z poddanství Kašpara, syna po nebožtíku Martinu Hájkovi z Kališť. (N. 60) 35.

1754 červenec 3., v zámku Horní Cerekvi – Max. Wirich hrabě z Regalu dává výhostní list Marii Anně, dceři nebožtíka Matěje Matějů z vesnice Veselé (sine N.) 36.

1755 říjen 23., v zámku Telči – Frant. Anton hr. z Liechtensteina propouští na žádost městské rady počátecké Magdalenu, dceru nebožtíka Bartoloměje Tupého ze vsi Vilímče Josefu Fialovi za manželku (sine N.) 37.

1756 červenec 24., v zámku Telči – Týž propouští na prosbu městské rady počátecké Annu, dceru Karla Novotného z Vesce Antonínovi Tupému za manželku. (N. 64) 38.

1759 říjen 14., v zámku Telči – Týž na intervenci Adama hr. ze Šternberka ochranného pána města Počátek propouští z poddanství Vavřince Veselého za manžela Anně Marii, dceři Františka Báalka. (N. 67) 39.

1762 říjen 2., na zámku Batelov – Maria Ros. Teresie Burckhardová svob. paní z Klee, rozená Nitschke, poručnice sirotčího panství Batelov, propouští na žádost Počáteckého magistrátu Matěje, syna nebožtíka Šimona Kratochvíle z městyse Batelova z poddanství a za manžela Anně Marii, dceři po zemřelém Václavu Mrázovi. (N. 69) 40.

1765 září 13., v zámku Telči – Maria Johanna, ovdovělá hr. z Liechtensteina rozená z Thürheimu, propouští Marianu dceru po nebožtíku Janu Jelínkovi z Vesce za manželku Tadeášovi Tůmovi do Počátek. (N. 72) 41.

1773 leden 29., v zámku Telči – Táž propouští Kateřinu, vdovu po Matějovi Kejvalovi z Vesce, pod jurisdikci města Počátek (sine N.) 42.

1780 září 7., v zámku Telči – Táž propouští na prosbu rady města Počátek Matěje, syna Jana Jelínka z Vesce (sine N.) 43.

1793 květen 22., Jihlavský c. k. krajský úřad ve Velkém Meziříčí povoluje Matěji Kováři ze statku Kostelní Vydří přestěhování do města Počátek (sine N.) 44.

1793 říjen 28., v Novém Etynku - Jan Tadeáš Wolf, vrchnostenský ředitel, propouští Jana, syna po soukenickém mistrovi Antonínu Vaňkovi z městys Nového Etynku za manžela Anně Rohlové do Počátek. (N. 90) 45.

1793 říjen 30., ve Studené – Antonín Christen, ředitel panství kunžateckého, dává výhostní list Václavovi, synu nebožtíka Víta Švehly z Bořetína, aby se mohl usadit v městě Počátkách. (N. 92) 46.

1793 říjen 30., ve Studené – Týž dává výhostní list Veronice, pozůstalé dceři po Františku Havlíčkovi z městys Studené, aby se mohla provdati za Václava Švehlu do Počátek. (N. 93) 47.

Text z Časopisu Rodopisné společnosti čs. v Praze, ročník IX.-X., 1937-1938, č. 1, s. 13-16.

*Vlastislav Hofman: Počátky.
Z autorovy výstavy v Topičově salonu v Praze, 1940.
Sken reprodukce z časopisu Jas, 1940.*